

Groningen trekt lessen uit gemeentelijk project 'Veilige Schoolomgevingen'

Edwin Papjes

Gemeente Groningen, afdeling Stadsontwerp

Terry Albronda

Gemeente Groningen, afdeling Stadsontwerp

Jesse Kwakman

Gemeente Groningen, afdeling Beleid en Programmering

Samenvatting

In 2006 heeft de gemeente Groningen besloten dat de omgeving van alle 48 basisscholen verkeersveilig ingericht moest worden. In september 2012 zijn de laatste schoolomgevingen aangepast. Inmiddels is gestart met de evaluatie. Deze gaat in op de gewijzigde vervoerwijzekeuze, deelname door scholen aan het Verkeersveiligheidslabel en de intensieve participatie met betrokkenen (school, ouders, buurt, politie).

Trefwoorden

Groningen, evaluatie, schoolomgeving, verkeersveiligheid

1. Inleiding

In september 2012 heeft de gemeente Groningen haar laatste basisschoolomgeving verkeersveilig ingericht. Sinds eind 2006 de gemeenteraad het zogenoemde Schoolomgevingenplan vastgesteld heeft, is de omgeving van 48 reguliere basisscholen aangepast. Met onder meer een stopverbod in elke schoolomgeving, een planproces van gemiddeld 8 maanden bij elke school en een totaalbudget van €2,5 miljoen, is dit een vooruitstrevend en intensief project geweest. Op dit moment loopt de evaluatie. Wij zijn nieuwsgierig naar het effect van de getroffen maatregelen en de uitgebreide participatie in het planproces. Ook staan wij stil bij de duidelijkheid van de bestuurlijke opdracht. De lessen die wij trekken, willen wij delen tijdens een parallelsessie op het NVC.

Aanleiding voor het project ‘Veilige Schoolomgevingen’

Hoewel het aantal geregistreerde ongevallen met kinderen zeer laag is, kregen wij vele meldingen en klachten van schooldirecties, ouders en omwonenden over verkeersonveilige situaties nabij basisscholen. Dit heeft bij één basisschool geleid tot het instellen van een stopverbod in de straat waar de school staat. De positieve effecten van deze maatregel zijn de belangrijkste aanleiding geweest om dit project te starten. Daarnaast zagen wij dat het auto-aandeel in de modalsplit van schoolgaande kinderen fors hoger is, dan de totale modalsplit van Groningen. Wij vonden dat ongewenst. Wij vinden dat kinderen moeten leren om zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. Dat lukt niet vanaf de achterbank van een auto. Dit werd de primaire doelstelling van het project. Wij hebben daarom de belangrijkste schoolthuis-routes van elke basisschool benoemd én ingericht. De tweede doelstelling van het project, was deelname aan het Verkeersveiligheidslabel (Vvl) door scholen te vergroten. Met het Vvl is verkeerseducatie op scholen geborgd. Bij de start van het project voerden twee scholen dit label.

Uitgangspunten bij herinrichting schoolomgevingen

Bij het herinrichten van elke schoolomgeving stonden twee uitgangspunten centraal:

- Een groot draagvlak onder betrokkenen: school, ouders en buurtbewoners. Maatregelen die wij realiseerden, moeten wel door de betrokkenen gebruikt worden. Acceptatie van de maatregelen is van belang. We hebben daarom ingezet op uitgebreide participatie.
- De ontwikkeling van de zelfstandige mobiliteit van kinderen staat voorop, ofwel: ruimte om lopend en fietsend naar school te gaan. De omgeving gaat vergevingsgezind om met eventuele fouten.
- Met een standaardpakket maatregelen willen we maatwerk bij elke basisschool leveren. Dit vergroot de herkenbaarheid van de schoolomgevingen binnen de gemeente. Het instellen van een stopverbod is één van de maatregelen die nagenoeg bij alle scholen gerealiseerd is.

Redenen evaluatie

Gezien de lange looptijd van het project en de intensieve participatie met betrokkenen, zijn wij nieuwsgierig tot welke effecten dit leidt. Het gaat daarbij om twee inhoudelijke en twee procesgerelateerde elementen:

1. De vervoerwijzekeuze van schoolgaande kinderen: gaan meer kinderen lopend of fietsend naar school;
2. Deelname aan het Verkeersveiligheidslabel: hebben meer scholen het Verkeersveiligheidslabel verkregen;
3. Het draagvlak voor de getroffen maatregelen onder betrokkenen;
4. De tijdens het proces verkregen bestuurlijke opdracht en doelstelling van het project.

Resultaten evaluatie

Wij verwachten de evaluatie begin oktober af te ronden. Dit betekent dat we op moment van schrijven, augustus 2012, nog geen resultaten kunnen delen. Wij nodigen geïnteresseerden uit aan de parallelsessie deel te nemen.

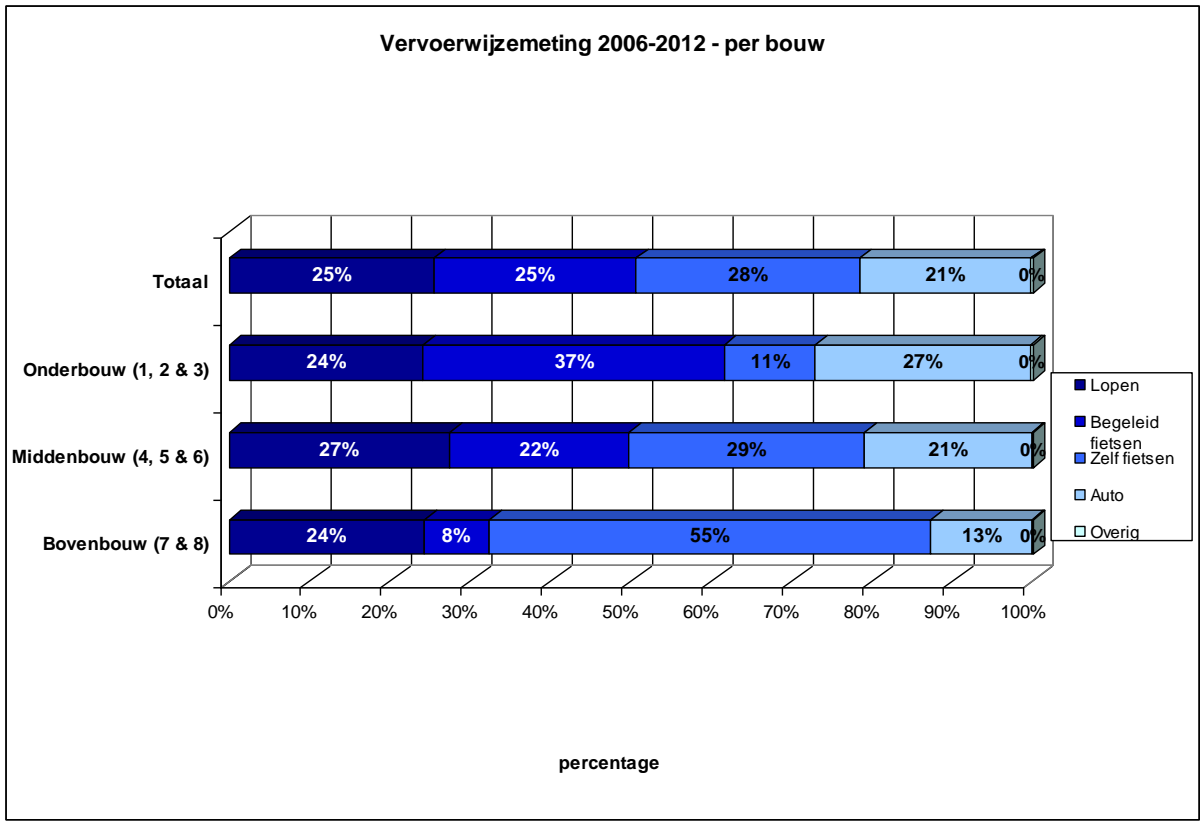
Foto's en grafieken

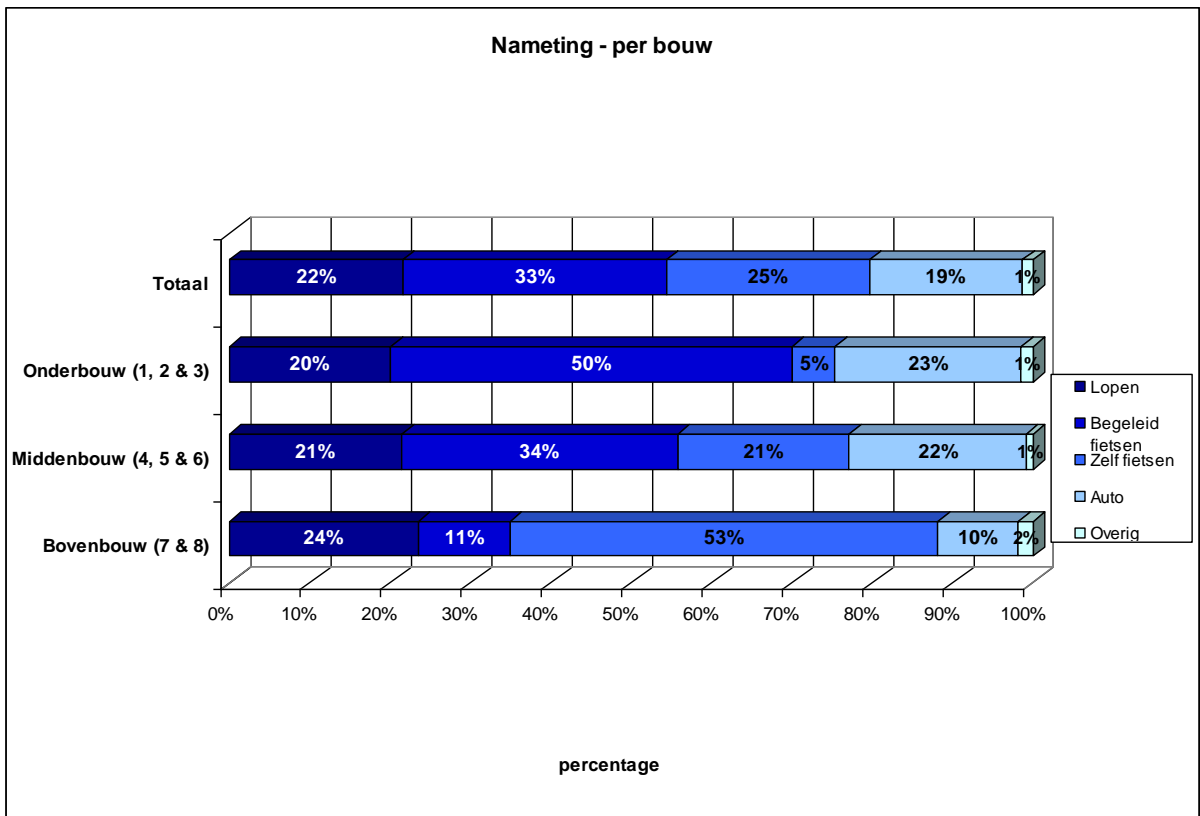
Foto 1: Opening veilige schoolomgeving

Foto 2: Veilige schoolomgeving door zebra-pad over gebiedsontsluitingsweg op plateau met rode markering en regenboogpaaltjes

Figuur 1: Vervoerwijzeming onder Groninger basisscholen bij aanvang project 'Veilige schoolomgevingen'

Figuur 2: Vervoerwijzeming onder Groninger basisscholen na afloop project 'Veilige schoolomgevingen'